

POČASIE Videopredpoveď: Arktický vzduch stláča teploty, v noci môže mrznúť aj na juhu	2
Online, ahojmama.pravda.sk, 27. 3. 2023, 0:00	
Až keď ich bolel krk či hlava, zistili, že sa hrali príliš dlho. Stredoškolákov pohlcuje virtuálny svet (rozhovor)	3
Online, zena.sme.sk, 28. 3. 2023, 9:30	
Ekonomické právne informácie - Skončil IV ročník EPI konferencie Pracovné právo 2023	6
Online, epi.sk, 28. 3. 2023, 13:50	
Ranný brífing: V Štrasburgu Fica prekukli, Kaliňákovi s Brhelom už Žilinka nepomôže	7
Online, domov.sme.sk, 28. 3. 2023, 23:30	

POČASIE Videopredpoveď: Arktický vzduch stláča teploty, v noci môže mrznúť aj na juhu [↗](#)

📅 27. 3. 2023, 0:00, Zdroj: ahojmama.pravda.sk [↗](#), Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 11 108 GRP: 0,25 OTS: 0,00 AVE: 606 Eur

Voľný čas - ďalšie články

Tip na výlet Brestov, tajomný hrádok ukrytý pod nánosmi stáročí

Sú miesta, ktoré majú bohatú históriu, no vie o nich len málo ľudí. Takým je aj hrádok Brestov, jeden z najstarších v okolí Košíc. Pod nánosmi stáročí bol ukrytý tak dobre, že jeho pozostatky boli objavené až v roku 1975. Dnes je národnou kultúrnou pamiatkou, ku ktorej vás v rámci dnešného tipu na výlet pozývame.

Študentka medicíny zozbierala rozprávky z celého sveta, získala ich od zahraničných spolužiakov

Študentka medicíny Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** zozbierala rozprávky z rôznych častí sveta a vydala ich knižne. Desať rozprávok Ľubomíre Marcellovej porozprávali jej spolužiaci zo zahraničia. Autorka knihu aj sama ilustrovala. V knižke možno nájsť rozprávky z Grécka, Sýrie, Vietnamu, Venezuely, ale tiež z Nigérie, Číny či Švédska. Čitatelia si tiež budú môcť prečítať ruskú, ukrajinskú a namíbijskú rozprávku.

Ako naučiť deti prehrávať

Áno, pri kartách či spoločenských hrách ich najčastejšie nechávame vyhrať, nech majú radosť, aj takto pri víťazstvách sa však deti môžu naučiť umeniu prijať porážku. Ako? Tak, že im my dospelí ukážeme na vlastnom príklade, ako sa prijíma prehra a čo to vlastne znamená.

Autor: TV Pravda, včera 04:00

Až keď ich bolel krk či hlava, zistili, že sa hrali príliš dlho. Stredoškolákov pohlcuje virtuálny svet (rozhovor)

📅 28. 3. 2023, 9:30, Zdroj: zena.sme.sk , Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Michaela Džomeková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 27 048 GRP: 0,60 OTS: 0,01 AVE: 866 Eur

Skúmali vzťah slovenských tínedžerov k digitálnym technológiám.

Ak netušíte, kto napísal Hájnikovu ženu, viete to zistiť po pár kliknutiach. Umelá inteligencia vám o diele napíše aj referát a cez internet si viete rezervovať knihu v knižnici, pozrieť film či naplánovať výlet na Oravu. Pomoc digitálnych technológií v bežnom živote už ani nevnímame, pritom časť spoločnosti svet bez ani nich nezažila.

Výskumníci z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Univerzity Komenského v Bratislave a Univerzity v Groningene v Holandsku v kvalitatívnom výskume publikovanom v tomto roku vo *Frontiers in Psychology* zisťovali, ako ich vnímajú 15-roční stredoškoláci. Prezentovali v ňom najmä to, aké výhody z nich čerpajú.

"Uvedomovali si aj to, že pri používaní internetu sa im môže do rúk dostať nevhodný obsah. Za najväčšie riziko však považovali nedostatočnú kontrolu veku, to by bolo podľa nich vhodné upraviť," hovorí v rozhovore pre SME psychologička LAURA BITTÓ URBANOVÁ.

Dodáva, že kľúčovú úlohu môžu zohrať nielen rodičia, ale aj školy.

V rozhovore sa dočítate: Či vedia tínedžeri identifikovať riziká digitálnych technológií. Ako im pomáhajú digitálne technológie. Aké zručnosti potrebujú, aby mohli čerpať benefity. Čo im chýba a s čím sa najviac trápia vo svete technológií. Ako podporiť dieťa, aby znudene neskrolovalo, ale využívalo potenciál digitálnych technológií.

Ako pristupujú slovenskí tínedžeri k digitálnym technológiám?

Dnes sú digitálne technológie kľúčovou komoditou a pre tínedžerov to platí obzvlášť. Na otázku, či si vedia svoj život predstaviť bez nich odpovedali: "Možno áno, možno na krátky čas."

Pri našej kvalitatívnej štúdii sme zistili, že adolescenti vnímajú okrem rizík aj benefity, ktoré im prinášajú. Miestami bolo pre nás prekvapujúce, koľko vedia využiť pre svoj rozvoj a prospech.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Počítačové hry môžu zmierňovať pocity depresie. Najviac sa hrajú dospelí od 45 do 64 rokov Čítajte

Rozhovory s nimi boli veľmi produktívne a priniesli veľa pekných príkladov, ako môžu byť digitálne technológie prospešné pre ich život a koľko oblastí môžu podporiť.

V súvislosti s digitálnymi technológiami sa upozorňuje na riziko ich prílišného používania. Vedia tínedžeri posúdiť, že strávili priveľa času s mobilom, tabletom či online?

Uvedli, že to vedia posúdiť na základe toho, že ich začne bolieť hlava či krk. Telesné príznaky sú tak pre nich znamením, aby išli robiť niečo iné.

Niekedy nám hovorili, že ich online svet dokázal tak vtiahnuť, že sa zrazu pozreli von oknom a bola už tma.

Neprejavilo sa to aj na ich psychickom zdraví?

Identifikovali to skôr ako riziko. Niekedy sa podľa nich stáva, že keď čelia obsahu, ktorý je veľmi pozitívny a pekný, tak to u nich vzbudí smútok, keďže ich život vyzerá inak.

U niekoho sa môže objaviť závisť a rôzne iné negatívne emócie. Avšak vyslovene to nebolo v spojení s nadmerným používaním digitálnych technológií.

Čo je pri digitálnych technológiách najnebezpečnejšie? Vedia to deti alebo ich rodičia rozlíšiť?

Tínedžeri si sú vedomí rizík, ktorým môžu byť vystavení. Identifikovali ich niekoľko.

Napríklad išlo o riziká spojené s kontrolou. Uvedomujú si, že ich pohltia a potom zanedbávajú iné povinnosti alebo vzťahy. Aj tie, na ktorých im záleží. Zároveň hovorili, že sa cítia utopení v množstve informácií, ktorému čelia, keď sú online.

Laura Bittó Urbanová Vyštudovala psychológiu na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V súčasnosti pôsobí ako výskumníčka v Ústave psychológie zdravia a metodológie výskumu. Venuje sa benefitom a rizikám digitálnych technológií z pohľadu adolescentov.

Ďalšie riziká súviseli s ich zraniteľnosťou vo virtuálnom svete. Spomínali, že sa v ňom niekedy cítia nahí.

Stačí sa totiž pripojiť na internetu či k verejnej wífi, kde sa dá oveľa ľahšie dostať k ich informáciám. Uvedomovali si tiež, že na to nadväzujú ďalšie riziká, napríklad, že tieto údaje môžu byť ľahko zneužitú.

Aké ďalšie riziká identifikovali?

Že identita ľudí, s ktorými sú v kontakte len prostredníctvom internetu, nemusí byť vždy spoľahlivá.

Anonymita na internete má dvojaký efekt. Na druhej strane môže byť človek, ktorý si svoju identitu trochu upraví, no jeho úmysly sú čisté, ale aj človek, ktorý môže zneužiť informácie a jeho akcie vedú k negatívnym komentárom, ku kyberšikane či k vylákaniu na stretnutie.

Uvedomovali si aj to, že pri používaní internetu sa im môže do rúk dostať nevhodný obsah. Za najväčšie riziko však považovali nedostatočnú kontrolu veku, to by bolo podľa nich vhodné upraviť.

Jedným zo zaujímavých rizík, ktoré pomenovali, bola závislosť od funkčnosti digitálnych technológií, teda, že bez wífi či mobilu nič nefunguje. Tie vďaka svojim mnohým funkciám uľahčujú veľa vecí, no ak nie sú funkčné, môžu veci skomplikovať.

Tínedžeri teda poznajú riziká, ale stále chcú používať technológie.

Prišli aj s nejakými návrhmi pre prospešnejšie digitálne technológie?

Tvrдили, že pri množstve informácií by im pomohla pomôcka, ako nájsť zdroj, vďaka ktorému by vedeli vyhodnotiť ich relevantnosť.

Tiež poukazovali na nedostatok digitálnych zručností a aj na to, že mnohé programy sú buď staré, alebo v jazyku, ktorému nerozumejú, čo im bráni využiť príležitosti, ktoré im ponúkajú.

Priebeh výskumu Kvalitatívny výskum bol súčasťou medzinárodnej HBSC štúdie, ktorá mapuje zdravie a so zdravím spojené správanie tínedžerov. Výskumníci viedli rozhovory online, keďže sa pre pandemické opatrenia nemohli s nimi stretnúť osobne. Na začiatku požiadali o súhlas školu a následne rodičov možných respondentov. Súbežne s kvalitatívnym výskumom prebiehali aj ďalšie štúdie. Na výskume sa zúčastnilo 15 slovenských tínedžerov z rôznych typov stredných škôl. Traja boli z gymnázia, 11 z odbornej strednej školy a jeden z učilišťa. Každé interview trvalo od 45 do 60 minút.

DOI: 10.3389/fpsyg.2022.970395

Ocenili by tiež, aby sa digitálne technológie, ktoré vnímajú ako dobrú vzdelávaciu pomôcku, častejšie používali v školách. To si však vyžaduje podporu učiteľov. Musia tomu byť otvorení a vedieť s tými nástrojmi pracovať.

Aké zručnosti potrebuje žiak, aby z digitálnych technológií vyťažil čo najviac benefitov?

Potrebuje určitú úroveň digitálnych zručností. Musí sa vedieť kriticky orientovať vo virtuálnom svete a narábať s jednotlivými nástrojmi.

Často sa hovorí, že dnešní adolescenti majú digitálne zručnosti na dostatočnej úrovni a prevyšujú nimi aj dospelých vo svojom okolí. No nemusí to platiť pre každého, a preto na to treba dávať pozor. V tomto môžu zohrávať kľúčovú úlohu nielen rodičia, ale aj školy.

Rozvoj digitálnych zručností pomáha adolescentom orientovať sa v digitálnom svete a čeliť jednotlivým výzvam, ktoré sa môžu vyskytnúť.

Dôležité je tiež informovať o možnostiach a funkciách, ktoré sú na sociálnych sieťach, čo a ako si môžu nastaviť.

To znamená, že rodič aj učiteľ sa musia vzdelávať v digitálnych zručnostiach, aby vedeli pomôcť. Ako môžu poradiť dieťaťu, ktoré je v používaní digitálnych technológií vyspelejšie?

Určite to vyžaduje potrebu kontinuálneho vzdelávania rodičov a učiteľov. Bolo by dobré, keby sa naozaj zvyšovalo povedomie o rizikách, ktorým môžu deti čeliť, a aby tieto informácie dostali.

Laura Bittó Urbanová (zdroj: Archív L. B. U.)

Môže nastať situácia, že digitálne zručnosti rodičov a detí nie sú na rovnakej úrovni, obzvlášť v skupinách detí, ktoré sú zo znevýhodnených podmienok. V tom prípade môže nastúpiť škola a podporiť ich.

V staršej štúdií ste zistili, že u detí zo sociálne znevýhodneného prostredia je väčšie riziko "závislosti" od internetu. Prečo?

Áno, poukázali sme v nej na to, že prostredie, z ktorého dieťa vychádza, môže ovplyvniť to, koľko času stráví s digitálnou technológiou.

Môže ísť o spôsob, akým sa vyrovnáva s podmienkami, v ktorých vyrastá, ale byť aj priestorom pre jeho voľnočasové aktivity, ktorým sa pre ekonomickú situáciu v rodine nemôže venovať. Je to preňho lacnejší spôsob trávenia voľného času po škole.

U týchto detí sa často ukazuje, že buď nie sú stanovené pravidlá na používanie internetu a ďalších digitálnych technológií, alebo sú voľnejšie.

Aké benefity digitálnych technológií vidia stredoškóľáci?

Identifikovali sme niekoľko skupín benefitov. Tínedžeri vnímali digitálne technológie ako obrovský zdroj informácií, ktorý im pomáhal aj pri príprave do školy. No pomáhajú im aj v neformálnom vzdelávaní. V odpovediach sa objavovali rôzne záujmové krúžky. Zároveň im dávali pocit voľnosti.

Pri digitálnych technológiách oceňovali ich skladnosť, multifunkčnosť a to, že majú poruke všetko, čo potrebujú, a môžu ich využívať ako virtuálne úložisko ich materiálov.

Pomáhajú im orientovať sa nielen v čase, ale aj v priestore a v rôznych krízových situáciách. Vedia sa ľahko spojiť s linkami pomoci a aj pri dlhodobých problémoch sa vedia dostať k online platformám, kde sa o tom môžu porozprávať.

Ako prospešné ich vnímajú aj v kontexte ich sociálnych vzťahoch. Vďaka nim môžu byť v kontakte s kamarátmi, ľahko sa dohodnúť či niečo zorganizovať. Mnoho vzťahov bolo intenzívnejších a aj učitelia sa im zdali dostupnejšími. Podľa nich to mohol byť aj vhodný spôsob pre tých, ktorí neradi komunikujú zoči-voči.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Žiaci z chudobnejšieho prostredia môžu byť závislejší od sociálnych sietí Čítajte

Za výhodou považujú aj to, že pomocou nich vedia vytvoriť priestor prispôbený ich potrebám a záujmom. Nie je to ako v offline svete, kde sú vystavení mnohým veciam a nemajú šancu si vybrať. Dáva im to tak priestor cítiť sa dobre a slobodne.

Poslednou kategóriou bol sebarozvoj, teda práca na budúcnosti. Technológie sú pre nich zdrojom inšpirácie a motivácie. Niekedy ich povzbudilo to, že na internete videli niekoho, kto sa danej aktivite venoval. Pomocou technológií vedia ukázať svoje zručnosti a talent.

Zhodovali sa ich predstavy o benefitoch s tými, aké ste mali vy výskumníci?

Ich perspektíva ešte viac prehĺbila náznaky, ktoré sme mali. Mysleli sme si, že sú nápomocné pri vzdelávaní, ale prekvapilo nás, ako veľmi ich využívali. Menovali rôzne aplikácie, online kvízy a testy, ktoré používajú, aby sa zlepšili.

Je skvelé, že sú otvorení a pracujú na svojom vzdelaní. Veľakrát to vnímame iba tak, že zas trávia čas s digitálnymi technológiami. No oni robia aj veci, ktoré sú pre nich prospešné a vedia z nich ťažiť.

V odpovediach sa nám objavila aj pandémia. Študenti hovorili, že vďaka digitálnym technológiám bol učiteľ dostupnejší a aj vzťah s ním sa im zdal často lepší.

Takže tínedžeri na počítači či mobile nemusia len znudene scrolovať instagram či tiktok. Ako ich motivovať, aby čo najlepšie využili potenciál digitálnych technológií?

Samozrejme, tínedžeri využívajú digitálne technológie aj na oddych. Nedá sa tomu úplne zamedziť.

Cestou by však mohol byť rozhovor s nimi. Majú záujem o to, aby mali niekoho dospelého, s ktorým by sa mohli porozprávať.

V prospešných aktivitách by ich mohlo posilniť porozumenie a rešpekt k tomu, čo s pomocou digitálnych technológií robia a s akým cieľom.

Autor: Michaela Džomeková

Ekonomické právne informácie - Skončil IV ročník EPI konferencie Pracovné právo 2023 [🔗](#)

📅 28. 3. 2023, 13:50, Zdroj: [epi.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 8 562 GRP: 0,19 OTS: 0,00 AVE: 547 Eur

Konferencie Školenia Videoškolenia E-learningové školenia

HISTÓRIA: Ukladá navštívené dokumenty s možnosťou ich opätovného otvorenia alebo uloženia medzi záložky. Funkcia je dostupná iba pre predplatiteľov.

ZÁLOŽKY: Umožňuje ukladať vybrané alebo často používané odkazy na dokumenty a triediť ich podľa individuálnych potrieb. Funkcia je dostupná iba pre predplatiteľov.

Skončil IV ročník EPI konferencie Pracovné právo 2023

Obsah tohto ročníka sa vo veľkej miere venoval najmä novinkám a inováciám v pracovnom práve, medzi ktorými rezonovala práca z domácnosti.

Dátum publikácie: 28. 3. 2023

Novela Zákonníka práce nadobudla účinnosť k 1.1. 2023. Aké novinky so sebou priniesla pre zamestnancov a zamestnávateľov sme sa dozvedeli 23. a 24. 3. 2023 na ďalšom, v poradí už IV. ročníku EPI konferencie Pracovné právo.

EPI konferenciu otvorila Soňa Filípková z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré poskytlo nad EPI konferenciou záštitu spoločne s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Program bol rozdelený do 4 blokov, zameraných na:

- Novinky vo svete pracovného práva v roku 2023,
- Prácu z domácnosti a jej aktuálne výzvy,
- Nové trendy na pracovnom trhu v roku 2023,
- Odmeňovanie v pracovnoprávných vzťahoch.

Počas dvoch dní vystúpilo množstvo expertov z praxe: z ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, z inšpektorátu práce, zo zväzov KOVO a APZD, z právnej praxe.

Celý tento ročník bol venovaný najmä novinkám a inováciám týkajúcim sa práce z domácnosti a tiež novým trendom, ktoré prináša umelá inteligencia. Okrem iného bol výnimočný aj tým, že bol spojený s predstavením s novým Veľkým komentárom k Zákonníku práce, ktorý vydáva Vydavateľstvo Eurokódex. Už teraz je k dispozícii v online podobe na [epi.sk](#) alebo vo výhodnom balíku v predpredaji: <https://eurokodex.sk/komentar-zakonnik-prace/>

Tešíme sa na Vás opäť o rok.

Pomocník

Autor: S-EPI s.r.o., AION CS s.r.o.

Ranný brífing: V Štrasburgu Fica prekukli, Kaliňákovi s Brhelom už Žilinka nepomôže

28. 3. 2023, 23:30, Zdroj: domov.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Michal Deliman, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 214 727 GRP; 4,77 OTS; 0,05 AVE; 1832 Eur

Prečítajte si najdôležitejšie správy.

Robert Fico a Robert Kaliňák sa sťažnosťou na Európskom súde pre ľudské práva chceli vyhnúť špeciálnej prokuratúre a získať odškodné. Súd však ich sťažnosť zamietol a vytkol im, že ho zavádzali. Zamlčali totiž, že si podali aj žiadosť o postup cez paragraf 363.

Špeciálna prokuratúra podala obžalobu na Roberta Kaliňáka a oligarchu Jozefa Brhela za údajné vyrovňovanie platu bývalého šéfa finančnej správy Františka Imreczeho. Tí žiadali Generálnu prokuratúru, aby ich obvinenie zrušila na základe sporného paragrafu 363. Zákon jej však po podaní obžaloby neumožňuje tento paragraf použiť.

Ceny potravín medziročne stúpli o takmer tridsať percent, náklady pre domácnosti sa tak popri palive a energiách zvýšili aj pri jedle. Na potraviny totiž dávame v priemere 23 percent nášho platu. Prečo k zdražovaniu dochádza, koľko ešte bude trvať a pomáha zastropovanie cien základných potravín? Najnovšiu epizódu Dobrého rána si môžete vypočuť aj v mobilnej aplikácii SME.

V dnešnom vydaní sa dočítate: Fico a Kaliňák čakali odškodné. Štrasburský súd im namiesto toho odkázal, aby nezavádzali Kaliňáka a Brhela obžalovali z podplácania Imreczeho, paragraf 363 im už nepomôže. Putin sa cesty do Budapešti báť nemusí, Maďari ho nezatkú. Na východe boli desaťročia legendou. Skončili potichu a v dlhoch. Tvrdia, že iba hrajú hokej. Kto sú Slováci v KHL a budú na MS naozaj chýbať? Až keď ich bolel krk či hlava, zistili, že sa hrali príliš dlho. Stredoškólovci pohlcujú virtuálny svet Fico a Kaliňák čakali odškodné. Štrasburský súd im namiesto toho odkázal, aby nezavádzali Robert Kaliňák a Robert Fico. (zdroj: TASR)

Keď šéf Smeru Robert Fico kandidoval v roku 2019 na post ústavného sudcu, pozornosť poslancov upriamoval na svoje skúsenosti. Okrem iného aj na to, že v minulosti šesť rokov zastupoval Slovensko v konaniach pred Európskym súdom pre ľudské práva.

„Toto, samozrejme, bola vysokokvalifikovaná právnická robota,“ opisoval Fico svoju prax poslancom ústavnoprávneho výboru slovenského parlamentu.

Práve EŠLP však Fica a jeho stranického kolegu Roberta Kaliňáka v uplynulých dňoch pomerne ostro skritizoval. Spravil tak v rozhodnutí, ktorým zamietol ich vlastné sťažnosti, ktoré mu adresovali minulý rok v lete. Nahnevalo ich obvinenie zo založenia zločineckej skupiny.

Štrasburský súd teraz obidve sťažnosti nielen odmietol, ale ešte sa aj ohradil proti tomu, že sa ho Fico s Kaliňákom pokúsili zavádzať. Politici mu totiž zamlčali, že v kauze Súmrak požiadali prokuratúru o postup cez sporný paragraf 363. Práve pomocou neho im Generálna prokuratúra pod vedením Maroša Žilinku následne obvinenie zrušila.

Klamú, kade chodia: Fico s Kaliňákom naďalej pútajú svojimi právnickými kvalitami. Štrasburg im napríklad odkázal, že nevyčerpali všetky prostriedky vo svojej krajine. Au. Celý problém je, že nemajú úmysel volať po skutočnej spravodlivosti, chcú sa len vyviníť, píše Nataša Holinová. Fico nahral na smeč: Ak to čítame dobre, tak Štrasburg nepriamo povedal, že „trišesťtrojku“ si môže Žilinka strčiť, viete kam. Takže Ficovi gratulujeme, že k prípadnému preskúmaniu „trišesťtrojky“ na Ústavnom súde zadovážil nový argument priamo zo Štrasburgu, píše Peter Schutz. Kaliňáka a Brhela obžalovali z podplácania Imreczeho, paragraf 363 im už nepomôže. Bývalý riaditeľ finančnej správy František Imrecze na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku. (zdroj: TASR)

Špeciálna prokuratúra podala obžalobu na Roberta Kaliňáka a Jozefa Brhela v prípade dorovňovania platu bývalého šéfa finančnej správy Františka Imreczeho. Pre Denník N to potvrdil špeciálny prokurátor Daniel Lipšic.

Kaliňák aj Brhel sa snažili vyhnúť súdu tým, že žiadali zrušenie svojho obvinenia pomocou paragrafu 363. Po podaní obžaloby však už zákon neumožňuje generálnej prokuratúre tento paragraf použiť.

Dvojicu obvinili z podplácania, ktoré údajne organizoval práve bývalý minister vnútra za Smer. Imrecze vypovedal o tom, ako ho Kaliňák v roku 2012 poslal za Brhelom, aby si u neho vypýtal "doplatok" k štátnemu platu.

Uznesenie o obvinení Kaliňáka a Brhela sa neopiera len o Imreczeho slová. Postavené je aj na výpovediach ďalších spolupracujúcich obvinených, a to bývalého šéfa daňových kriminalistov Ľudovíta Makóa a tiež bývalého generálneho riaditeľa sekcie daňovej a colnej správy Daniela Čecha.

V krátkosti z domova: Ruská odvetá za migy: Ruský kybernetický útok znefunkčnil viaceré štátne weby. Ako informoval portál vosveteit.sk, cieľom boli weby Národnej rady, Národnej banky či ministerstva obrany. Útok prišiel po tom, ako Slovensko poslalo na Ukrajinu prvé stíhačky. Portál konštatuje, že z príspevku hackerov je zrejmé, že kybernetický útok súvisí s pomocou Kyjevu. Stopka návrhu trestnej zodpovednosti šéfom nemocníc: Dočasne poverený minister spravodlivosti Viliam Karas pozastavil legislatívny proces k trestnej zodpovednosti riaditeľov nemocníc za nedostatok personálu, oznámil po rokovaní vlády. Odborárom navrhol namiesto trestov

správne delikty. Kováčik so sťažnosťou neuspel: Bývalý špeciálny prokurátor Dušan Kováčik neuspel s ústavnou sťažnosťou voči rozsudku najvyššieho súdu, ktorý ho poslal na osem rokov do väzenia za prijatie úplatku a vynášanie informácií zo spisov. Ústavný súd jeho sťažnosť odmietol, pričom návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovel. Putin sa cesty do Budapešti báť nemusí, Maďari ho nezatknú Ruský prezident Vladimir Putin a maďarský premiér Viktor Orbán. (zdroj: SITA/AP)

Ruský prezident Vladimir Putin čelí zatykaču Medzinárodného trestného súdu za vojnové zločiny, stále je však na slobode. Rusko totiž jurisdikciu súdu neuznáva. Putin by sa však nemusel báť, ani keby vycestoval do Maďarska.

Miestna vláda totiž oznámila, že aj keď je Maďarsko signatárom Rímskeho štatútu a má tak povinnosť zatykač vykonať, bolo by to v rozpore s domácimi zákonmi, keďže štatút sa nestal ich súčasťou.

„Môžeme odkazovať na maďarské zákony a na ich základe nemôžeme zatknúť prezidenta Putina,“ povedal podľa CNN kancelár maďarského premiéra Gergely Gulyás.

Maďarsko má spomedzi štátov Európskej únie a NATO najbližšie k Rusku a aj tentoraz Gulyás povedal, že vydanie zatykača nepovažuje za šťastné rozhodnutie. „Posúva veci smerom k eskalácii, a nie k mieru, ale toto je len môj osobný názor,“ povedal s tým, že vláda ešte oficiálny postoj nemá.

V krátkosti z Ukrajiny: Takmer obkľúčený Bachmut: Ukrajinský generálny štáb nepriamo potvrdil, že ruské jednotky takmer obkľúčili Bachmut. Podľa Inštitútu pre štúdium vojny ruské sily v posledných dvoch dňoch postúpili z juhu smerom k centru a na severozápade mesta. Hlavná úloha Ukrajincov v Bachmute: Ukrajina sa snaží vyčerpať a spôsobiť ťažké straty ruským silám, ktoré sa snažia dobyť Bachmut, uviedol veliteľ ukrajinských pozemných síl Olexandr Syrskyj s tým, že Rusko považuje obsadenie Bachmutu za životne dôležité. Rusi sa snažia vymazať Avdijivku: Ukrajinské mesto Avdijivka v prvej línii je vymazávané z povrchu zemskeho, tvrdí v čase silnejšieho ruského ostreľovania miestny veliteľ Vitalij Barabaš. Ukrajina už skôr varovala, že mesto sa môže stať druhým Bachmutom. Špeciálny tribunál pre súdenie Ruska: USA podporujú zriadenie osobitného tribunálu, ktorý by súdil Rusko za zločin agresie proti Ukrajine, oznámilo americké ministerstvo zahraničia. Navrhuje, aby bol takýto orgán zakotvený v ukrajinskom súdnom systéme a zároveň mal "medzinárodné prvky". Návrat Rusov na olympiádu: Medzinárodný olympijský výbor odporučil návrat ruských a bieloruských športovcov do medzinárodných súťaží ako jednotlivcov pod neutrálnou vlajkou a bez prepojenia na armádu. To sa však zatiaľ netýka budúročných olympijských hier v Paríži. Nárast kriminality v Rusku: V Rusku, napriek všeobecnému poklesu kriminality v minulom roku, prvýkrát za dvadsať rokov stúpol počet vrážd a pokusov o vraždu. Jednou z príčin rastu počtu vrážd a pokusov o vraždu je "špeciálna vojenská operácia", ako Moskva nazýva vojnu Ruska proti Ukrajine. Zo zahraničných webov: Reuters: Americká technológia rozpoznávania tváří pomáha Putinovi potláčať dissent Foreign Affairs: Agilná Ukrajina, terigajúce sa Rusko Politico: USA chcú, aby sa spojenci postavili proti Číne. Európa začína počúvať Vyskúšajte aj ďalšie newslettere od SME Výber šéfredaktorky Beaty Balogovej. Odoberať > Jakub Filo každý týždeň zhrnie a vysvetlí aktuálne politicko-spoločenské dianie. Odoberať > Súhrn týždňa očami Zuzany Kováčik Hanzelovej. Odoberať > Tomáš Prokopčák vyberá najzaujímavejšie správy nielen z vedy. Odoberať > Víkendový výber dobrého čítania. Odoberať >

Na východe boli desaťročia legendou. Skončili potichu a v dlhoch Značka Křížík je s Prešovom spojená dlhé desaťročia. (zdroj: TASR)

V minulosti malo takmer každé slovenské mesto fabriku, ktorá s ním bola neodmysliteľne spojená. Košice mali VSŽ, poznávacím znamením Šale je Duslo a napríklad v Strážskom je to Chemko. Prešov mal viacero takýchto asociácií a jednou z nich bol Křížík.

Výstavba trvala tri roky, prvý výrobok opustil závod v máji 1950. Napriek tomu, že podnik bol zoštátnený a neskôr premenovaný na Závody priemyselnej automatizácie Dukla Prešov, domáci ho stále poznali pod názvom Křížík. Touto značkou sa označovali aj elektromery, keďže mali vo svete dobré meno.

Po páde režimu šiel elektrotechnický kolos do privatizácie. Žiaľ, bol to začiatok konca známej značky. Kým v roku 1999 skončili všetky firmy v strate a v prípade Křížíka atakovala hranicu pol miliardy slovenských korún, za rok 2000 už hlásili plusové čísla. Pomohli prepúšťanie a reorganizácia. Ako sa však ukázalo, tak len dočasne.

Podnik v najlepších časoch poskytoval živobytie tisíckam rodín. To je však už minulosť. Křížík GBI za sebou zanecháva nielen tradíciu, ale aj dlhy.

V krátkosti z ekonomiky: Príčiny rýchleho krachu SVB: Pred dvoma týždňami padli v USA behom dvoch dní tri banky. Najväčšia z nich, Silicon Valley Bank, bola aktívami 16. najväčšou bankou v USA. Vo videu od Ekonomie ľudskou rečou sme sa na problémovú banku pozreli bližšie. Bitka o dotácie na fotovoltiku: Dotácie zo schémy Zelená domácnostiam bežia od roku 2015 a zastrešuje ich Slovenská inovačná a energetická agentúra. Prideluje ich formou takzvaných poukážok prostredníctvom webovej stránky. V nedávnom najnovšom kole dotácií sa celý balík peňazí rozchytal za menej ako polhodinu. Koniec benzínu a nafty: Všetky emisie zo spaľovacích motorov u nových vozidiel budú od roku 2035 v Európskej únii spoplatnené. Členské krajiny EÚ definitívne schválili normu, ktorá prakticky znemožňuje predaj nových áut s konvenčným motorom. Výnimku dostanú spaľovacie motory poháňané výhradne syntetickými palivami. Tvrdia, že iba hrajú hokej. Kto sú Slováci v KHL a budú na MS naozaj chýbať? Slovenský brankár Július Hudáček v službách tímu KHL Spartak Moskva. (zdroj: TASR)

Slovenskí hokejisti pôsobiaci v KHL sa nezúčastnia najbližších majstrovstiev sveta vo Fínsku a Lotyšsku. Na tomto postupe sa dohodli s hokejovým zväzom. Rozhodnutie padlo iba päť dní po tom, ako Rada Medzinárodnej hokejovej federácie predĺžila suspendáciu reprezentáciám Ruska a Bieloruska minimálne do MS 2025.

Rusko naďalej využíva hokejovú súťaž ako ideologický nástroj. Po invázii na Ukrajinu napríklad hokejová federácia prikázala klubom povinne podporovať „špeciálnu vojenskú operáciu“. Slovenský zväz ľadového hokeja vysvetlil rozhodnutie zámerom odbremeniť mužstvo od tlaku verejnosti.

V KHL hralo v aktuálnej sezóne deväť hráčov. Akú sezónu majú za sebou? Prečo sa rozhodli prijať angažmán v Rusku alebo pokračovať v ňom aj po vypuknutí vojny?

Hokejový zväz konečne vytiahol hlavu z piesku: Slovenskí hokejisti v KHL pomáhajú moskovskej elite presvedčať bežných Rusoch, že navzdory akýmisi sankciám všetko beží po starom. Aj to je dôvod, prečo skupinka slovenských hokejistov z KHL nespĺňa štatút reprezentanta – človeka, ktorý je vzorom pre ostatných, a to v každom aspekte života, píše Boris Vanya a Stanislav Benčat.

Ďalšie športové správy Športový prehľad: Denne to najdôležitejšie zo športu. Odoberať >

Až keď ich bolel krk či hlava, zistili, že sa hrali príliš dlho. Stredoškólkov pohlcuje virtuálny svet Podľa výskumu sa slovenskí tínedžeri topia v záplave informácií, ktoré získavajú z online sveta. (zdroj: Adobe Stock)

Ak netušíte, kto napísal Hájnikovu ženu, viete to zistiť po pár kliknutiach. Umelá inteligencia vám o diele napíše aj referát a cez internet si viete rezervovať knihu v knižnici, pozrieť film či naplánovať výlet na Oravu. Pomoc digitálnych technológií v bežnom živote už ani nevnímame, pritom časť spoločnosti svet bez ani nich nezažila.

Výskumníci z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Univerzity Komenského v Bratislave a Univerzity v Groningene v Holandsku v kvalitatívnom výskume publikovanom v tomto roku vo *Frontiers in Psychology* zisťovali, ako ich vnímajú 15-roční stredoškólkovia. Prezentovali v ňom najmä to, aké výhody z nich čerpajú.

"Uvedomovali si aj to, že pri používaní internetu sa im môže do rúk dostať nevhodný obsah. Za najväčšie riziko však považovali nedostatočnú kontrolu veku, to by bolo podľa nich vhodné upraviť," hovorí v rozhovore pre SME psychologička Laura Bittó Urbanová.

Dodáva, že kľúčovú úlohu môžu zohrať nielen rodičia, ale aj školy.

V krátkosti o rodine a vzťahoch: Odišla z práce aj z toxického vzťahu: Ako žiť šťastne? Možno si túto otázku neraz kladiete tiež. Odpovie vám Lucia Ďuračová, autorka prvej slovenskej inšpiratívnej literatúry, odporúčanej klinickými psychológmi. Za sebou má skutočne dobrodružnú cestu, na ktorej z popola vstala niekoľkokrát. Ruže zachraňujú životy: Kvety patria celosvetovo k najčastejšiemu daru, určenému pre ženy, nech už nás nimi obdarí ktokoľvek vrátane nás samých. Napriek tomu, že sa môžu zdať prvoplánové, vždy vedú vyčariť úsmev na tvári. A niekomu aj zmeniť život. Napríklad ženám v Afrike. Urobte svojmu dieťaťu mojškáčika sami: V prvom roku života robia deti rýchle pokroky. Dotýkať sa, držať sa, cítiť, vidieť a počuť – to všetko postupne rozvíjajú. Ideálnou hračkou sú ľahko uchopiteľné predmety z rôznych materiálov, ktoré umožnia malým ručičkám objavovať nové veci. Rozhovory ZKH Rozhovory ZKH: Ivan Šramko. (zdroj: SME/Marko Erd)

Ako sa pozerá na európske banky? Je kríza najmä americký problém? A ako veľmi sú problémy európskych bánk len hystéria? Aká je prognóza inflácie na Slovensku? Pozrite si rozhovor Zuzany Kovačič Hanzelovej s Ivanom Šramkom, ekonómom a bývalým guvernérom Národnej banky Slovenska.

Podcasty SME Všetvet: Zdieľaný bicykel zaparkujete aj pri saune. V Ríme to radšej neriskujte Vizita: Chybné určenie smrti a voľne dostupné psychoaktívne látky. Bizarné správy zo Slovenska aj z USA Pravidelná dávka: Buď spravodlivý, aj keď ťa nik nevidí Karikatúra Znehodnotený dresy. (zdroj: Sliacky)Recept dňa Quiche s cuketou. (zdroj: ONA VIE)

Hľadáte recept na svieže jedlo? Vyskúšajte quiche s cuketou.

Voľný čas

Stiahnite si stovky e-knží a audiorozprávok. Vyberte si zo slovenského zlatého fondu, svetovej klasiky a autorov edície SME.

Vychutnajte si novú sezónu formuly 1 s unikátnou knihou Šampióni. Nájdete v nej príbehy všetkých 34 majstrov sveta F1 a viac ako tri stovky skvelých fotografií.

Ďakujeme, že ste časť svojho rána strávili so SME. Uvidíme sa opäť zajtra.

Chcete pravidelne dostávať Ranný brífing SME e-mailom? Prihláste sa na odber jedným klikom.

Autor: Michal Deliman